

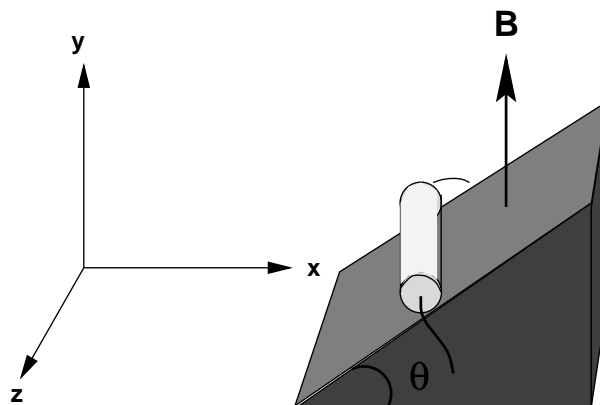
09.21.22 Eðlisfræði II R

Laugardaginn 2. maí 1998, kl. 14-18.

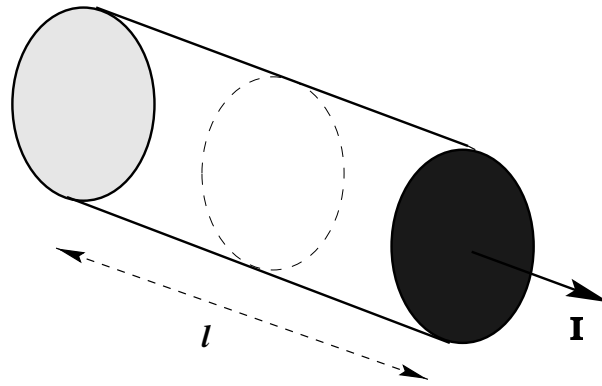
Leyfileg hjálpargögn eru engin utan skriffæra.

Vægi allra 10 verkefna er jafnt. Með prófinu fylgir jöfnusafn. Skrifðu skýrt og greinilega allar útleiðslur með hnitmiðuðum stuttum skýringum þar sem það á við.

1. Leiðandi stöng með lengd l og massa m liggur á hálu skábretti í segulsviði $\mathbf{B} = B\hat{y}$.

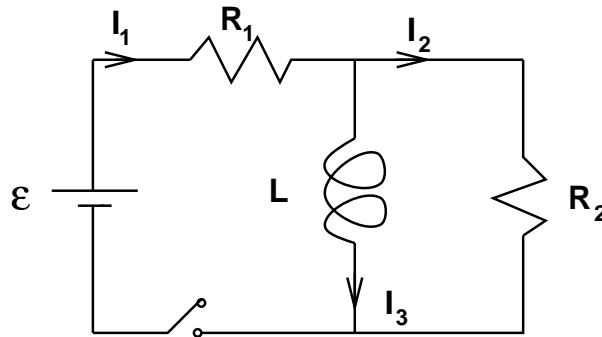

- (a) Hversu mikinn straum I þarf að senda um stöngina svo að hún haldist á sama stað?
  - (b) Í hvora áttin þarf að senda strauminn?
2. Tveir óendanlegir vírar liggja samhliða y -ás í xy -sléttu. Annar vírinn ber strauminn I_1 í $+y$ -stefnu og er staðsettur í $x = 0$. hinn strauminn $I_2 = \frac{9}{5}I_1$ og er sá staðsettur í $x = L$. Hvar, fyrir utan „í óendanlegu“, er heildarsegulsviðið 0 ef I_2 er í (a) $+y$ -stefnuna, eða í (b) $-y$ -stefnuna?
  3. Yfir leiðarabút með geisla a , lengd l og viðnám R er sett spennan V . Um leiðarann flæðir fastur straumur I . Spennan V og straumurinn I um leiðarann valda rafsviði og segulsviði umhverfis hann.

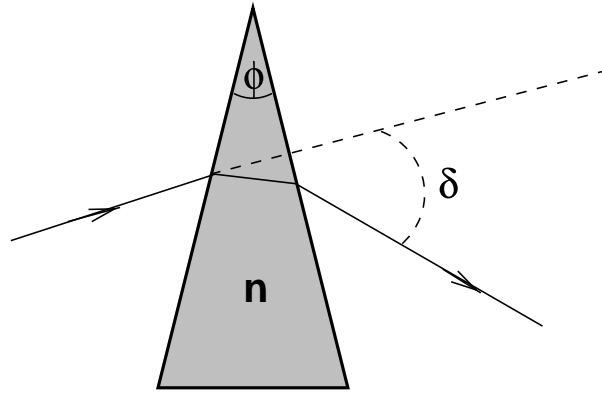

- (a) Hvert er rafsviðið við yfirborð leiðarans?
- (b) Hvert er segulsviðið við yfirborð leiðarans?
- (c) Finnið vigur Poyntings $\mathbf{S}$ við sveigða yfirborðið. (Stefnu og lengd).
- (d) Hve mikið afl tapast í leiðaranum vegna viðnáms hans?
- (e) Hvað segir vigur Poyntings okkur hér?

4. Finnið stöðuorku jafndreifðrar hleðslu Q um einangrandi kúlu með geisla R .
5. Rofanum í rásinni er lokað klukkan $t = 0$.

- (a) Lýsið með orðum hvað gerist þegar rofanum í rásinni er lokað.
  - (b) Reiknið hegðun straumsins $I_3(t)$.
  - (c) Er til náttúruleg tímaeining fyrir rásina?
  - (d) Lýsið með orðum hvað gerist þegar rofinn er opnaður aftur.
6. Hitari með afl P og viðnám R er notaður við spennu V og tíðni f_0 .
- (a) Hve stóra viðnámslausu spólu L þarf að tengja í röð við hitarann til þess að minnka afl hans um helming?
  - (b) Hver er þá fasamunur straums og spennu í rásinni?
7. Sýnið að fyrir þristrending með hvössu horni ϕ og brotstuðul n

gildir að $\delta = (n - 1)\phi$. Fyrir hvasst horn ϕ má gera ráð fyrir að $\sin \phi \approx \phi$.

8. Ljósneri í kerfi S' hreyfist frá upphafspunkti kerfis S , $\mathbf{O}$, með hraðanum v í $+x$ -stefnu. Þegar hann er staddur í punktinum $x = L$ er ljósblossi sendur út frá $\mathbf{O}$.

- (a) Hve langan tíma tekur ljósblossann að ná til ljósnemans fyrir athuganda í kerfi S' ?
- (b) Hve langan tíma tekur ljósblossann að ná til ljósnemans fyrir athuganda í kerfi S' ?

9. Í líkani Bohrs fyrir vetnisatómið hefur rafeindin ferðina $v = 0.007c$. Finnið hundraðshlutaskekku þess að nota sígildu jöfnu hreyfiorkunnar fremur en afstæðu jöfnuna.

10. Ljósgeisli er sendur út undir horninu θ' frá x' -ás kerfisins S' , sem ferðast með með hraðanum v í $+x$ -átt í kerfinu S .

- (a) Sýnið að hornin θ og θ' megi tengja með jöfnunni

$$\cos \theta = \frac{\cos \theta' + \beta}{1 + \beta \cos \theta'}$$

þar sem $\beta = v/c$.

- (b) Túlkið niðurstöðuna. (Ágætt er að hugsa um lest með framljósi sem beina má í fleiri áttir en beint áfram í hreyfistefnu hennar).